

Miljø og Natur

Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf.: 58 57 36 00

thhil@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Projektbeskrivelser – Restaurering af øvre Harrested Å.

Baggrund for projektet

Slagelse Kommune er gennem Regionplanen forpligtet til at forbedre vandløbskvaliteten i kommunens vandløb med henblik på at leve op til de fastlagte målsætninger. Desuden er der nu i Miljømålsloven fastsat en tidsfrist for opfyldelse af målsætningen om god økologisk tilstand i vandløbene senest i år 2015. Slagelse Kommune arbejder aktivt frem mod en opfyldelse af de gældende målsætninger og vil fortsætte arbejdet når de nye krav meldes ud fra staten.

Idet projektet sigter imod at forbedre den naturlige reproduktion af fiskebestandene vil det bidrage til fødevareministeriets handleplan for fiskepleje.

I den forbindelse ønsker Slagelse Kommune, at forbedre de fysiske forhold i det Harrested Å ved, at udføre restaureringstiltag på en udvalgt strækning af vandløbet.

Harrested Å er en del af øvre Lindes Å systemet – bestående af Seerdrup Å (B1), Harrested Å (B1), Halkevad Å (B1), Lindes Å (B1/B2) og Vejbæk (A). Der er i 2007 foretaget restaurering i nedre Harrested Å og denne restaurering ønskes nu fulgt op af en restaurering af øvre Harrested Å i indeværende år.

Slagelse Kommune har udvalgt strækningen mellem st. 600 – st. 3050 (se vedlagte kortmateriale). På denne strækning ønskes de fysiske forhold forbedret. Dette sker gennem klassisk tiltag til forbedring af fysiske forhold så som udlægning af større sten, gydebanker, beplantning etc.

Vandløbsstrækningen er præget af strækninger med meget lille variation. Vandløbet har dog et stort potentiale, idet faldforholdene er gode. Vandløbet er B1 målsat. Det er projektets mål at skabe forhold, der kan sikre en konstant opfyldelse af en faunaklasse 5 og ikke som i dag en faunaklasse 4-(5). Der sigtes målrettet mod forbedrede fysiske forhold, således at en selvreproducerende ørred bestand kan etableres og opretholdes. Ligeledes er målet at der sikres en god økologisk tilstand i det konkrete vandløb såvel om i hele vandløbssystemet.

6.juni 2008

Sagsid.: 2008-007798

Kontaktperson:

Thomas Hilkjær
Dir.tlf.: 58 57 33 70
Og

Merete Hvid Dalnæs
Dir. Tlf.: 58 57 46 93

Projektet beskrives som to delprojekter. Dette gøres dels af praktiske grunde, dels i forhold til høring og klagemuligheder

og fordi at projektet består af to meget forskellige tiltag:

1. Restaurering af Harrested å
2. Åbning af rørlagt vandløb

Tidsplan

Restaureringsprojekterne sendes i høring medio juni 2008. Det praktiske arbejde forventes at blive påbegyndt umiddelbart efter end høring og klagefrist hhv. 4 og 4 uger. Projektet gennemføres i positiv dialog med lodsejere og med inddragelse af eventuelle brugere.

Myndighedskrav

For alle projekter gælder det at der før deres gennemførelse skal ske myndighedsbehandling efter naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven.

Projektbeskrivelser

Restaurering af Harrested Å mellem st. 825 – 3050

Side3/7

Genslyngning af å

På strækningen mellem st. 825 og st. 1350 har der fra lodsejernes side været et ønske om at få genslynget åen. Slagelse Kommune har en forventning om at have midler til et sådant projekt i år 2009 og projektet forventes derfor igangsat næste år, hvorfor der i år ikke udføres restaurering på denne strækning. Genslyngningsprojektet vil foregå i tæt dialog med de berørte lodsejere. De midler der var afsat til restaurering på denne strækning bruges til at åbne ca. 170m dræn længere nedstrøms Harrested å.

Udlægning af sten

Vandløbet er på delstrækningen mellem st. 1809 – st. 2650 stærkt reguleret og fremstår ensartet og uden fysisk variation. For at øge den fysiske variationen på strækningen, og for at skabe en mæandrerende strømrende, udlægges der på strækningen sten i diameter ≥ 50 cm. Udlægning af sten vil desuden sikre en mere selvrensende strømrende, samtidig med at antallet af biologiske niches øges, og iltindholdet i vandet forbedres. De større sten placeres skiftevis ved den ene og den anden brink. Placeringen foretages således at den ikke giver problemer for vandløbets vandføringsevne ved store afstrømninger (holdes indenfor regulativmæssig bundbrede).

Etablering af gydebanks

På delstrækningerne mellem st. 1809 – st. 2650 udlægges 5-8 gydebanks. Gydebanksene udlægges med 10-20 meters længde i en tykkelse af 30 cm. Gydegruset udlægges som tæpper i hele vandløbets bredde.

Restaurering af stryg

På strækningen mellem st. 1350 – st. 1450 har vandløbet et særdeles godt fald og fremstår som stenstryg. Stryget er dog på trods af det gode fald tilsandet (sikkert pga. af sandflugt fra $\varnothing 40$ cm ledning kommende øst fra). Det aflejrede sand fjernes og erstattes med ny stenet bund. Der udlægges desuden læskabende sten i åløbet og etablere 2 høl, for at lette passagen for vandløbsfaunaen. Der sigtes ligeledes efter en strækning der vil være egnet som lokalitet (vinter/efterår) for Vandstær og Bjergvipstjert – hurtigt løbende vand med indslag af sten der bryder vandspejlet helt.

Restaurering af tilsandet strækning

På strækningen mellem st. 2790 – st. 3040 fremstår vandløbet med ren sandbund. Her opgraves sandbunden og erstattes med stenet bund. Samtidig indsnævres vandløbet (indenfor regulativet).

Etablering af bredvegetation

Vandløbet løber gennem længere strækninger med landbrugsarealer og ligger her uskygget hen – med opvarmning og stor grødevækst til følge. Opvarmningen og grødevæsken søges minimeret gennem beplantning langs vandløbet. Beplantningen vil udelukkende bestå af hjemmehørende buske og træ arter. Bredvegetationen plantes i mindre grupper, således at det naturlige præg bevares. Beplantning langs vandløbet vil på sigt også kunne bidrage til større fysisk variation, her tænkes specielt beplantning med rødæl. Der foretages spredt beplantning på strækningerne mellem st. 1809 – st. 2650. Beplantningens sammensætning og karakter aftales nærmere med de enkelte lodsejere. Der plantes i alt 200 træer og buske.

Etablering af sandfang

Ved st. 1350 findes et drænudløb som kommer fra øst, drænvandet medbringer her store mængder sand. For at forhindre tilsanding på nedstrøms strækning etableres et sandfang før drængrøften løber ind i det rør som siden løber ud i Harrested å ved st. 1350. Sandfanget etableres med følgende dimensioner:

Længde: 15-20 m

Bredde: 3-4 m

Dybde: ca. 1 m under eksisterende vandløbsbund

Afgravet mængde: ca. 30 m³

Sandfanget sikres i ind og udløb med sten ø 20 - 30 i alt 2 m³

Økonomi:

Udlægning af sten

30 m ³ sten ø 40-60	6.000 kr.
<u>Maskiner og mandskab</u>	<u>14.640 kr.</u>
I alt for udlægning af sten	20.640 kr.

Etablering af gydebanker

40 m ³ gydegrus	10.000 kr.
<u>Maskiner og mandskab</u>	<u>30.120 kr.</u>
I alt for etablering af gydebanker	40.120 kr.

Restaurering af stryg

10 m ³ bl. Sten (>gydegrus)	3.000 kr.
5 m ³ sten ø 40-60	1.000 kr.
<u>Maskiner og mandskab</u>	<u>16.575 kr.</u>
I alt for restaurering af stryg	20.575 kr.

Restaurering af tilsandet strækning

20 m ³ sten ø 40-60	5.000 kr.
25 m ³ bl. Stenmateriale (>gydegrus)	11.250 kr.
<u>Maskiner og mandskab</u>	<u>48.905 kr.</u>

I alt for restaurering af tilsandet strækning 65.155 kr.

Etablering af bredvegetation

200 planter i planterør 7.850 kr.
Mandskab og transport 7.600 kr.
I alt for etablering af bredvegetation 15.450 kr.

Etablering af et sandfang

2 m³ sten 500 kr.
Maskiner og mandskab 8.975 kr.
I alt for etablering af sandfang 9.475 kr.

Planlægning, lodsejerkontakt, uforudsete flytninger af maskiner, kvalitetssikring m.m.

I alt 20.200 kr.

I alt kr. ekskl. moms: 191.615 kr.

Projektbeskrivelse 2

Åbning af rørlagt vandløb

Ved station 2794 løber et drænrør fra Nordvest til vandløbet, røret har Ø 30, drænrøret har sit forløb på matr. nr. 1a Falkenstein Hgd, Gerlev. I forbindelse med lodsejerrunden har der her været et ønske fra lodsejeren om at få åbnet de ca. 170 m dræn, således at der herefter løber et åbent vandløb, der hvor der idag ligger et rørlagt.

Der anlægges et nyt vandløb, der hvor røret ligger i dag. Vandløbet anlægges med et anlæg på ikke mindre end 2 m. I det nye vandløb lægges der fast bund/stenbund. Der anlægges en overkørsel som er ca. 4 m bred, overkørslen anlægges ca. 10 m opstrøms udløbet i Harrested Å. Da der forventes forholdsvis meget sediment i vandløbet indtil der indstiller sig en dynamisk ligevægt, vil der for ikke at forstyrre de restaurerede vandløbsstrækninger nedstrøms i Harrested Å blive anlagt et midlertidigt sandfang før udløbet i Harrested Å.

Økonomi

Det opgravede materiale planeres, men rørene efterlades langs den nyanlagte grøft. Prisen er derfor ekskl. bortskaffelse af opgravede rør.

Maskiner og mandskab	30.075 kr.
Materialer til fast bund	1.500 kr.
Ø 50 rør til overkørsel	3.075 kr.
Planlægning mm	2.800 kr.
<u>I alt for åbning af vandløb</u>	<u>37.450 kr.</u>